

Vsem se je v imenu zbora zahvalil gosp. Ivan Vouk, ki je poudarjal radost zbora nad tako priručnim sprejemom.

Matineja za šolske otroke.

Po sprejemu so odšli naši pevci in pevke v »Dački dom«, omo lepo zgradbo našega združenja, ki nudi za mal denar prenočišče vsemu učiteljsstvu, ki pride po opravih v Beograd. Tam se je nastanil tudi naš zbor, a hkrati so dobili v Učiteljskem domu, ki je prav blizu Dačkega doma.

Popoldne se je vršil koncert za šolsko mladino v univerzitetni dvorani. Nabito polna je bila ta dvorana in to ni malo. Oni tovariši (ce), ki so bili na letošnji glavni skupščini v Beogradu si lahko predstavljajo kakšne množice šolske mladine se da spraviti v to ogromno dvorano, da je nabito polna. In vendar je bila! — Prvi nastop v Beogradu in že prvič tak uspeh! Kakor po Češkoslovaški, tako se je tudi v Beogradu obnesla prireditelj mladinskega koncerta.

Deputacija zbora pri gg. predsedniku vlade, ministru prosvete in ministru za šume in rude.

Pod vodstvom predsednika UJU tov. Rabrenovića se je zglasila dne 5. marca deputacija Pevskega zbora UJU pri predsedniku vlade g. Petra Živkovića, ki je deputacijo sprejel zelo prijazno. Zanimal se je za delovanje učiteljskega zbora in učiteljskega splošno. Obljubil je zboru pri njegovem težkem kulturnem delu vsa podpora ter mu je izročil kot prvo pomoč zares lep znesek 10.000 Din. Za velikodušen dar g. ministrskega predsednika mu bodi na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala, kajti s tem darom je g. ministrski predsednik pokazal, da razume prepotrebno in zelo koristno misijo Učiteljskega pevskega zbora, ki zahteva od slovenskega učiteljskega predstvenstva pa od članov zbora velike požrtvovalnosti in tudi materijalnih izdatkov.

Deputacija je pozdravila tudi ministra prosvete g. Božo Maksimovića, ki je istotalno obljubil zboru svojo pomoč. Ravno tako se je zglasila deputacija pri ministru za šume in rude g. Semecu, ki je odposlanca zbora prav prijazno sprejel.

Lep uspeh večernega koncerta, ki so ga posejli visoki gosti.

V četrtak zvečer se je vršil v operi koncert, ki je pokazal kako globoko umevanje ima beograjska publika za koncertne prireditve, pokazal pa je tudi, kako visoko ceni požrtvovalnost naših tovarišev pevcev in pevke.

Med odličnimi gosti, ki so posetili koncert naj omenimo predvsem visoko pokroviteljico Nj. Vel. kraljice, ministrskega predsednika g. arm. generala Petra Živkovića, prosvetnega ministra g. Maksimovića. Tudi mnogo drugih odličnih osebosti je prisostvovalo koncertu, da je pa bila prireditev pravilno pripravljena, je pričala nabito polna dvorana. Vsih tega moramo priznati beograjskim tovarišem njihovo požrtvovalnost za tako lep uspeh.

Med odmorom je prišel na oder odposlanec Nj. Vel. kraljice Marije in izročil zboru res kraljevski dar visoke pokroviteljice znesek 10.000 Din. Vsaka beseda zahvale bi bila premajhen izraz čustva, ki ga je vzbudila tako velika pozornost Nj. Vel. kraljice Marije napram Pevskemu zboru UJU. — Živela Nj. Vel. kraljica, živel visoki kraljevski dom!

Po koncertu se je vršil v hotelu »Srbija« res priručni tovariški sestanek naših pevcev z beograjskimi tovariši!

O koncertu samem so poročali vsi beograjski listi, ki so prinašali obširna poročila, vsa polna pohvale in priznanja. Naj navedemo nekatere odstavke iz posameznih poročil:

»Politika« z dne 7. marca: Relativno presojeno, imajo Slovenci največ pevskih društev, a iz umetniškega stališča je treba priznati: Slovenci imajo nekoliko zborov visoke kvalitete, v prvem redu zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani.

Za tem visokim prvenstvom teži »Učiteljski pevski zbor« iz Ljubljane.

Nadalje: Pevski zbor UJU v Ljubljani je muzikalno telo z artistično avtoriteto, to je nesumljivo. Samo avtoritativno pevsko društvo more izvesti Osterčeva »Pesem o suhi muhi« naturalistično in precizno artistično naenkrat; tudi izvrstno liriko najuglednejšega slova, polno intimne občutljivosti in slikovite mikavnosti Janke Ravnika ... itd.

»Vremec« z dne 7. marca poudarja kot vsi drugi beograjski listi, da je Pevski zbor UJU sestavljen po načinu zborov praških in moravskih učiteljev in prinaša obširno kritiko o koncertu in prvi med drugim tudi to:

»Peti pod takimi akustičnimi okolnostmi moderne kompozicije skrajne levice, kot so Osterčeva »Pesem o suhi muhi« in Kogojeva »Vrabcji in strašilo« in to s tako sigurnostjo in čisto intonacijo, kot je pel zbor slovenskih učiteljev, ni niti najmanj lahko, in v tem pogledu je pokazal zbor, na način, ki zasluži respekt, da zanj ne obstojajo nikakoli tehnični problemi, niti oni najbolj kompliciranega atonalnega zbornega sestava.«

Zbor si je s tem koncertom v Beogradu priboril poleg lepega števila trofej tudi priznanje vseh beograjskih glasbenih činiteljev in vsega beograjskega učiteljsstva.

Učiteljsko pevsko društvo »Marinković« je podarilo našemu pevskemu zboru krasen srebrni venci, Jugoslovenski pevski savez je poklonil zboru krasen album slik iz Južne Srbije. Tudi ministru prosvete je podelilo zboru izredno lep album slik iz svetovne vojne.

Naravnost ganljivo je bilo slovo na beograjskem kolodvoru. Poslavljali so se od naših pevcev njihovi stanovski tovariši, mnogi v Beogradu stanujoči Slovenci in veliko število odlične beograjske publike.

Koncert v Novem Sadu.

V Novem Sadu, kamor je prispel Pevski zbor UJU v petek 6. marca, mu je bil prirejen na kolodvoru res priručen sprejem. Vse tamkajšnje učiteljske tovariše v svoj Učiteljski konvikt, kjer so jim postregli z raznimi okrepčili. Naši pevci so si nato ogledali razne zanimivosti v mestu samem, med katerimi je treba omeniti predvsem poslopje »Srbske Matice«, kjer sta jih podprala predsednik g. Lotić in tajnik g. Manojlović. Ogledali so si tudi trdnjavo Petrovaradin.

Koncert se je vršil zvečer v veliki dvorani, ki je bila zasedena do zadnjega prostora. Prisostvovali so koncertu tudi najodličnejši predstavniški mesta in oblasti.

Tudi o tem koncertu so prinesli zelo pohvalna poročila in kritike vsi novosadski in tudi beograjski listi. Vsi listi brez izjeme poudarjajo visoko kvaliteto in odlične zmožnosti Pevskega zbora UJU.

Po koncertu je bil prirejen v Oficirskem domu banket.

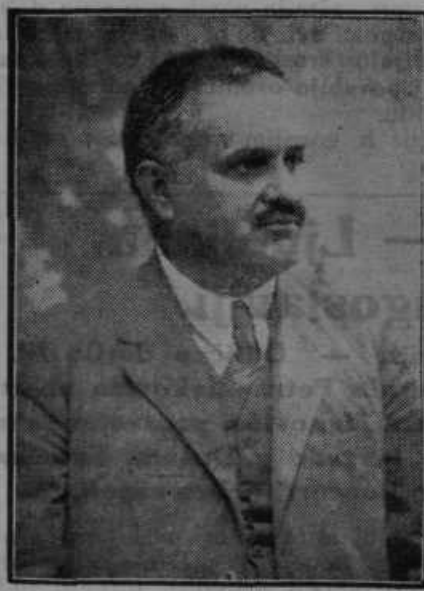
Ves čas svojega bivanja v Novem Sadu so bili naši pevci gosti »Novosadskega učiteljskega društva«, ki mu gre zahvala, da so bili naši tovariši tako lepo pogosteni.

Iz Novoga Sada so odpotovali pevci v Bačko Palanko, Vukovar, Osijek, Brod in Sisek. O teh koncertih bomo poročali v prihodnji številki »Učiteljskega Tovariša«.

Dragoljub Branković,
inspektor min. prosvete v
Beogradu.

Oddelek za ustanove defektne dece v ministrstvu prosvete v Beogradu.

(Prispevek k zgodovini pouka defektne dece.)

Dragoljub Branković,
šef oddelka za pouk in oddelka za defektno deco
v ministrstvu prosvete

Oddelek je bil ustanovljen z uredbo o ureditvi ministrstva prosvete od 31. julija 1929. Dotlej ni postojal ne tak oddelek in ne današnji odsek za pouk v okvirju oddelka za osnovno šolstvo v ministrstvu, ki je bil z omenjeno uredbo v novembru 1929. nanovo organiziran. Pač pa je obstojal dotlej odsek za pouk samo za Srbijo, Črno goro in Vojvodino in še ta v zelo siromašnem in skrajnem obsegu, s 3 uradniki. Za ostale dele države ni obstojal naučni odsek, temveč so reševali za vsako pokrajino personalni odseki istočasno tudi čisto naučne zadeve. Iste zadeve glede pouka so se reševale v raznih teh oddelkih na različne, neenotne načine. Z navedeno uredbo je bilo tudi to vprašanje pravilno rešeno, naučni odsek se je združil in poslovanje je enotno za vso državo.

S to uredbo je bil naučni odsek ministrstva razdeljen na pet oddelkov, in sicer: oddelek za meščanske šole, oddelek za narodne šole, oddelek za defektno deco, oddelek za zabavišča in oddelek za manjšinske šole. Vsak oddelek ima svojega šefa, odnosno referenta, ki rešuje, v sporazumu s šefom naučnega oddelka, naučne zadeve. Danes se lahko trdi, da predstavlja ta odsek pedagoški seminar, v katerem se rešavajo psiho-pedagoški problemi celokupnega pouka in za vso državo. Tako združen in urejen odsek za pouk ima podlago, da vodi pouk narodnih šol vzporedno z naprednim šolstvom severa in zapada.

Z ustanovitvijo oddelka za defektno deco je započeto intenzivnejše in sistematičnejše delo v pogledu pouka in vzgoje te dece. Za sedaj se delo tega oddelka omejuje na štiri področja, t. j. na slabonadrajeno, slepo, gluhonemo in moralno pokvarjeno deco. Za tem je predvideno tudi poučevanje abnormalne, pohabljenega, zaostale, tuberkulozne dece, kratkovidne, nagluhe in dece z govornimi hibami, za katero skrbe tudi zapadne države, da se počuje po posebnem psiho-pedagoškem ustroju pouka.

V naši državi obstoje zavodi za gluhonemo deco v Beogradu, Jagodini, Zagrebu in Ljubljani, za slepo deco pa v Zemunu, Zagrebu in Kočevju. Za slabonadrajeno (debilno) deco pa obstoje institucije v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Zemunu, Beogradu, Novem Sadu, Subotici, Veliki Kikindi in Banju Luki. Za vzgojo moralno pokvarjene dece obstoje zavodi za moško deco in maloletnike v Beogradu, Glini in Palinskem, za ženske v Slavonski Požegi. V pedagoškem pogledu spadajo ti zavodi pod odsek ministrstva prosvete, drugače pod upravo ministrstva pravde.

Oddelku ministrstva prosvete je bila že takoj v početku odkazana naloga, da izobrazi strokovne učitelje za šole vseh vrst defektne dece. Iz tega ozira je g. minister prosvete izdal 23. avgusta 1929. odlok, da se premesti 10 učiteljev v Beograd, da posejajo v teku šolskega leta 1929/30. predavanja in položijo ob sklepu leta izpit iz sledečih predmetov: psihologija deteta, psihopatologija deteta ugotovitev inteligenčne stopnje šolskega otroka, vzgoja in pouk zaostale in nenormalne dece, pouk v oddelkih za nezadostno razvito deco in praktične vaje.

Razpisa so se lahko udeležili učitelji in učiteljice narodnih šol, ki so dovršili učiteljske s prav dobrim uspehom, med 25 in 35 starostnim letom, ki so poslednji 2 leti bili odlično ocenjeni. Prednost so imeli kandidati, ki so obvladali kak tuj jezik. V zvezi s tem odlokom je bil izdan 5. decembra 1929. drug odlok, ki je odredil, da prične tečaj 20. decembra 1929. in traja do 30. junija 1930. Kot voditelj tečaja je bil postavljen načelnik za osnovni pouk ministrstva prosvete. V zvezi s tem odlokom sta bila otvorjena dva razreda za slabonadrajeno deco v Zemunu, ki naj služita tečaju kot vadnica in so bili imenovani tudi učitelji za ta razreda. Mesto 10 je bilo sprejetih v tečaj 18 učiteljev. Zavežati so se morali, da bodo najmanj pet let v službi v razredih za slabonadrajeno deco. V ta tečaj sta bila sprejeta tudi dva učitelja specialnih šol iz Češkoslovaške, Jan Šoltes, učitelj za slepe in Franjo Šrom, učitelj gluhonemih.

Z odlokom g. ministra prosvete od 15. januarja 1930. je bil tečaj priključen na osnovi § 25. zakona o učiteljskih moškemu učiteljsku ter je bil za voditelja tečaja imenovan ravatelj učiteljskega. Ta je dobil nalogo, da v sporazumu s profesorji sestavi učni načrt ter ga predloži ministru prosvete v odobravitvi.

Od 6. do 12. se je vršil izpit prvega tečaja. Izpit je bil pismen, ustmen in praktičen. Tema izpita je bila vzeta iz pedagogike abnormalne dece v zvezi s psihopatologijo. Ustmen izpit se je vršil iz vseh predmetov. Praktični izpit je poglobil vsak kandidat na vadnici v Zemunu. Vsi deli izpita so se vršili po načinu zrelostnih izpitov na učiteljsku. Komisijo so tvorili načelnik ministrstva prosvete za osnovni pouk, direktor tečaja in vsi profesorji. K izpitu so bili pripuščeni tudi kandidati, ki so že prakticirali v kaki šoli (zavodu) za defektno deco (slabonadrajeno, slepo, gluhonemo, moralno pokvarjeno) najmanj tri leta ter so bili odlično ocenjeni. Vsega se je priglasilo k izpitu 22 kandidata od katerih je 17 položilo vse izpite povečini s prav dobrim in odličnim uspehom, 5 jih je bilo odgođenih za 3 mesece. Oba češkoslovaška učitelja sta položila izpit z odličnim uspehom.

29. julija 1930. je izdal g. minister prosvete odlok, da se v oktobru 1930. leta otvori nov tečaj za izobražbo učiteljev defektne dece (za slabonadrajeno, gluhonemo in slepo deco) ter da se sprejme 40 učiteljev. Tečaj ima trajati do kraja junija 1931. leta. 30 kandidatov se mora posvetiti vzgoji in pouku slabonadrajene dece kot glavni stroki, a pouku in vzgoji slepe in gluhoneme dece kot stranski stroki. Po 5 kandidatov pa mora vzeti pouk in vzgojo slepe ali gluhoneme dece kot glavno stroko in postopek s slabonadrajeno deco kot stransko stroko. Prednost za sprejem so imeli kandidati z boljšo kvalifikacijo in položnim praktičnim učiteljskim izpitom ter ne nad 5 leti službe. Razpis se je izvršil potom beograjskih uprav, sprejem pa je bil izgotovljen do 15. septembra 1930. Izbor kandidatov je izvršil oddelek za defektno deco naučnega oddelka ministrstva prosvete.

Z odlokom od 30. julija 1930. so bili imenovani predavatelji za drugi tečaj, ki ima trajati 9 mesecev, dočim se je vršil prvi 6 mesecev. Predavanja se vrše iz sledečih predmetov: Pedagogika abnormalne dece (2 uri), metodika slabonadrajene dece s seminarskimi vajami (4 ure), pedagoška psihologija (2 uri), psihologija deteta z ugotavljanjem inteligenčne stopnje (nadarjenosti) (3 ure), psihopatologija deteta z uvodom v telesne osobitosti in fizičnim razvojem deteta (3 ure), ročno delo (izdelava učnih sredstev) (2 uri), psihologija slepih (1 uro), zgodovina pedagoške slepih (1 uro), metodika poučevanja slepih s seminarskimi vajami (4 ure), zgodovina pedagoške gluhonemih (2 uri), metodika pouka gluhonemih (4 ure) s seminarskimi vajami. Sprejetih je bilo 51 učiteljev, 7 jih je izostalo, tako da so sedaj na tečaju še 44 učitelji, ki so se opredelili za razne stroke: za slabonadrajeno, gluhonemo in slepo deco. Vsi imajo prejemke kraja v katerem so službovali.

Kot vadnice služijo: Zavod za slepe v Zemunu (Aleksandrovo), zavod za gluhonemo v Beogradu in oddelki za slabonadrajeno deco v Zemunu in Beogradu. Namen tečaja je osposobiti potrebno število učiteljskega za specialne šole. Vsak kandidat bo usposobljen za dve stroki, ker je po pravilniku obvezan vsak, da študira poleg glavne skupine še po eno kot stransko.

V svrhu specializiranja v pomožnem šolstvu so bili trije kurzisti odposlani na enoleten študij v inozemstvo, v Češkoslovaško in Poljsko. Poleg teh se nahajajo še štirje strokovni učitelji defektne dece v Češkoslovaški, in to: Dušan in Olga Pantić ter Radivoj in Ruža Trjanić.

Oddelek za defektno deco ministrstva prosvete deluje skupno in sporazumno z istoimenim oddelkom ministrstva socialne politike in narodnega zdravja.

Dovršujejo učne načrte za slabonadrajeno, gluhonemo in slepo deco, ki bodo dobili skoro svojo potrebno sankcijo.

Izobrazbi in vzgoji defektne dece se posveča obilo pažnje, slično zapadu in severu ter je pričakovati, da ne bo prošlo mnogo časa, ko se bomo približali zapadno-evropskim državam ter bomo stali z njimi v isti črti. Dočim so eni prve tečaje za izobrazbo strokovnih učiteljev slabonadrajene dece omejevali na nekaj dni in tednov, so naši tečaji mnogo solidnejši in bolj organizirani: prvi je trajal 6 mesecev in 10 dni, a sedanjí bo trajal 9 mesecev in izpit v 10 mesecu.

Pisec teh vrstic je imel priliko, kot odposlanec ministrstva se uveriti, da so dobili čanski kurzisti lepo in solidno podlago in izobrazbo iz psihopedagoških nauk in iz zdravstvene pedagogike. Tečaj jim je dal solidno podlago, da se lahko razvijajo v odlične učitelje pomožnih šol. — »Glasbene služnihe«, mesečnik za vzgojo in pouk slepe, gluhoneme, slabonadrajene in zaostale dece, št. 1., 2. februarja 1931.

Šolski upravitelji, pozor!

Intelektualna statistika. Tiskovine za intelektualno statistiko Lige narodov

je založila z ozirom na obilna naročila šol. upraviteljev Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Dobe se sledeče tiskovine:

1. Za društva, obrazec II. B.
2. Za knjižnice (biblioteke), obrazec IV. A.
3. Za predavanja, obrazec II. Ch.

Cena à 50 par. — Rok je do 20. marca.

Šolski upravitelji, pozor!

Ugodna prilika!

Uprava UJU pov. Ljubljana
razprodaja svojo zalogo

Zvončka in Popotnika

Predvojni »Zvonček« letnik (nevezan)
à Din 5'—.

Povojni »Zvonček« do leta 1928./29.
à Din 10'—.

»Popotnik« do leta 1928./29. letnik
à Din 15'—.

(Brez poštnine).

Ne zamudite te ugodne prilike!

Spominjajte se ob vsaki priliki
učiteljskih domov v Ljubljani in
v Mariboru!

že 50 let

najbolj priljubljena
krema za čevlje

Svoja domova lahko zgradimo s pomočjo Učiteljske gospodarske poslovalnice! — Zakaj?